

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatele: J. Š.
bytem S. 636, D.

proti odpůrcům: 1) **Městský úřad Doksy**
sídlem nám. Republiky 193, Doksy
2) **Doksy náš domov**
jednatel zmocněncem D. B., bytem K. Č. 963, D.
3) **Občanská demokratická strana**
jednatel zmocněncem J. P., bytem V. 2611, Č. L.
4) **ANO 2011**
jednatel zmocněncem M. B., bytem H. 2659, Č. L.
5) **Komunistická strana Čecha a Moravy**
jednatel zmocněncem V. V., bytem S. 20, K. – S.
6) **Česká strana sociálně demokratická**
jednatel zmocněncem J. R., bytem M. 2322, Č. L.
7) **HNUTÍ ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST** jednatel zmocněncem I. M., O. 21, D.

o návrhu na neplatnost hlasování do zastupitelstva města Doksy ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018

takto:

- I. Návrh na neplatnost hlasování do zastupitelstva města Doksy ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. října 2018 se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem ze dne 16. 10. 2018 navrhovatel zpochybnil platnost hlasování ve volbách do zastupitelstva města Doksy, žádal o přepočítání a kontrolu platnosti odevzdaných volebních lístků ve všech okrscích. Navrhovatel namítal, že při sčítání volebních hlasů došlo v okrsku č. 2 k neobvyklému zpoždění o 90 minut. Tuto skutečnost považoval za podivnou, jakoby se čekalo na průběžný výsledek, poté se upravoval počet odevzdaných hlasů ve prospěch sdružení Doksy náš domov s podporou Starostů pro Liberecký kraj. Z uvedeného důvodu navrhovatel žádal o přepočet a kontrolu platnosti všech odevzdaných lístků ve volbách do zastupitelstva v Doksech.
2. V písemném vyjádření k návrhu Městský úřad Doksy jako volební orgán uvedl, že volební strany s výjimkou ANO 2011 delegovaly své zástupce do okrskových volebních komisí, ne všechny strany delegovaly zástupce do všech okrsků. Někteří členové okrskových volebních komisí rezignovali, starostka města Doksy proto do okrskových volebních komisí jmenovala celkem 5 členů tak, aby byl dodržen stanovený minimální počet členů. Ve volebním okrsku č. 2 komise pracovala ve složení: delegovaní členi Občanské demokratické strany, Komunistické strany Čech a Moravy, Doksy náš domov s podporou Starostové pro Liberecký kraj a HNUTÍ ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST, 2 dojmenovaní členové a zapisovatelka. Součástí prvního zasedání okrskových volebních komisí dne 12. 9. 2018 bylo předání informací o změnách v systému, proběhlo pozvání na školení. Dne 19. 9. 2018 se uskutečnilo školení okrskových volebních komisí, kterého se z okrsku č. 2 zúčastnila předsedkyně, místopředsedkyně, zapisovatelka a jedna členka. Součástí školení byla i podrobná prezentace ze strany Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) k problematice sčítání hlasů. Kromě toho byla do volebních notebooků stažena volební videa, která byla po celou dobu voleb i sčítání hlasů k dispozici jako metodická opora. Členové okrskových volebních komisí zhlédli volební videa individuálně, toto ztvrdili podpisem čestného prohlášení. Městský úřad Doksy dále konstatoval, že kladl důraz na pečlivost a preciznost postupu při sčítání. Okrsková volební komise okrsku č. 2 postupovala tak, jak Ministerstvo vnitra, krajský úřad i registrační úřad po komisích požadovaly. Protože ze složení okrskové volební komise bylo jasné, že jedna z volebních stran delegovala do komise členku, která v minulosti postupovala u jiných voleb málo pečlivě, byl po úvodních chybách z nepečlivosti neprodleně upraven postup při sčítání hlasů tak, aby mimořádně pečlivá kontrola odhalila případné nepřesnosti. Proto byl postup okrskové volební komise pomalejší než u jiných komisí, aby umožňoval vysokou míru kontroly celé komise. K celému postupu při sčítání hlasů v tomto volebním okrsku se vyjádřila zapisovatelka komise Z. B. Městský úřad Doksy na závěr uvedl, že zpoždění při předávání výsledků z okrsku č. 2 bylo dáno složením komise a vysokou mírou odpovědnosti a pečlivosti, se kterou komise přistoupila ke zpracování výsledků.
3. Občanská demokratická strana k návrhu uvedla, že členka volební komise z okrsku č. 2 stranou delegovaná sdělila, že sčítání se prodloužilo z důvodu opakované kontroly hlasů, jinak vše proběhlo podle zákona. Návrh je neopodstatněný, zmocněnkyně Občanské demokratické strany uvedla, že jako členka volební komise v minulých letech ví, že při sčítání hlasů může dojít k nepřesnostem a je třeba nutné vše přepočítávat znova a z logiky věci tedy dojde ke zpoždění odevzdání výsledků.

4. Komunistická strana Čech a Moravy uvedla, že dle vyjádření jejích zástupkyně v okrskové volební komisi č. 2 bylo prodlení v počítání odevzdaných hlasů zapříčiněno velkou pozorností a důkladností při počítání hlasů – počítány byly ve dvou dvojicích, které si následně hlasovací lístky vyměnily a byly znovu kontrolně přepočítány. Sčítání prodloužila také pečlivost zapisovatelky, která v případě jakékoliv nejasnosti v průběhu sčítání (ohledně platnosti hlasovacích lístků apod.) okamžitě požadovala přerušení sčítání do doby, než se předmětná záležitost vysvětlí. Ke zjištění, případně odstranění případných pochybení by postačovalo přepočítání hlasů v předmětném okrsku č. 2.
5. Hnutí ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST potvrdilo v písemném vyjádření, že ve volebním okrsku č. 2 došlo ke zpoždění s odevzdáním sečtených volebních výsledků asi o 90 minut, jak uvedl navrhovatel. Protože neměli v okrskové volební komisi svého zástupce, který by jim okolnosti případu vysvětlil, připojují se k požadavku navrhovatele na přepočítání a kontrolu všech volebních lístků a v případě nesrovnalostí požadují zrušení výsledků voleb a vyhlášení nových voleb.
6. Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát, anebo sdružení nezávislých kandidátů návrhem u soudu domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
7. Podle § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 322/2016 Sb. (dále jen „zákona o volbách do zastupitelstev obcí“), podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Dle § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí platí, že návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Podle ustálené judikatury správních soudů existují v obecné rovině tři základní předpoklady vyhovění volební stížnosti: 1) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona; 2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož volba je napadena volební stížností; a 3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu kandidáta. V této souvislosti uvádí soud, že s účinností od 1. 1. 2017 novela zákona o volbách do zastupitelstev obcí provedená zákonem č. 322/2016 Sb. vyžaduje zjištění, že namítaná nezákonnost hrubě ovlivnila výsledek voleb, hlasování či volby kandidáta.
8. Před meritorním posouzením podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou nějaké překážky bránící vlastnímu projednání věci. Soud dospěl k závěru, že navrhovatel je podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí aktivně legitimován k podání návrhu, neboť se jedná o osobu,

která byla přihlášena k trvalému pobytu v Doksech a je zapsána do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku č. 1, což soud ověřil z předloženého výpisu ze stálého seznamu voličů.

9. Návrh byl podán písemně dne 16. 10. 2018 v 9:00 hodin u podepsaného soudu jako soudu věcně a místně příslušného, tedy v zákonné desetidenní lhůtě dle § 60 odst. 1, § 67 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, když k vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí došlo dne 9. 10. 2018 pod č. 225/2018 Sb.
10. V obecné rovině je třeba uvést, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, Pl. ÚS 73/04 (vyhlášen pod č. 140/2005 Sb.), plyne pro postup soudu v řízení ve věcech volebních vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů a že předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. Nejvyšší správní soud pak v usnesení ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51 (rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz), konstatoval že „*striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, které nejsou účastní sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb.*“ V citovaném usnesení Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „*funkce soudu v rámci soudního přezkumu voleb nemůže být vykládána natolik široce, že v konečném důsledku by jeho práce měla nahrazovat, či jaksi doplňovat činnost volebních orgánů, dokonce až ve smyslu přepočítání všech hlasovacích lístků na základě pouhé spekulativně formulované námitky.*“
11. V podstatě takové všeobecné soudní kontroly se navrhovatel v projednávaném případě domáhá. Navrhovatel pouze na základě zpoždění s odevzdáním volebních výsledků v okrsku č. 2 o 90 minut dovozuje manipulaci s hlasy ve prospěch sdružení Doksy náš domov s podporou Starostů pro Liberecký kraj a na základě takto spekulativně formulované námitky požaduje soudní kontrolu platnosti hlasování ve všech okrscích obce Doksy. Pro svá tvrzení ohledně manipulace a úpravy počtu odevzdaných hlasů ve prospěch sdružení Doksy náš domov s podporou Starostů pro Liberecký kraj navrhovatel soudu nepředložil, ani neoznačil žádné důkazy, které by jím tvrzené praktiky dokládaly.
12. Podle § 42 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí vyhotoví okrsková volební komise o průběhu a výsledků hlasování zápis, který podepisují její členové. Pokud některý člen okrskové volební komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu. Podle § 42 odst. 2 citovaného zákona se v zápisu mimo jiné uvedou důvody pro odročení, přerušení nebo prodloužení hlasování a také stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, dále i usnesení, které komise přijala a jejich stručné odůvodnění. Současně každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla pro volby do zastupitelstva obce zaregistrována, může podle § 17 odst. 2 citovaného zákona do okrskové volební komise delegovat svého člena a náhradníka, čímž je jí umožněn dohled nad činnostmi okrskových volebních komisí v průběhu hlasování, sčítání odevzdaných

hlasů a předávání výsledku voleb. Z uvedeného tedy vyplývá, že okrskové volební komise mají v průběhu hlasování stěžejní úlohu, je věcí samotných aktérů voleb, kteří mohou do okrskových komisí delegovat své členy, aby takto vzájemně kontrolovali dodržování zákonných pravidel (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46). Pokud by v průběhu hlasování a při sčítání výsledků vyvstal nějaký problém, mělo by to být především zjištěné ze zápisů o průběhu a výsledků hlasování.

13. Po nahlédnutí do předložené volební dokumentace soud zjistil, že dne 19. 9. 2018 bylo provedeno školení okrskových volebních komisí k volbám do zastupitelstev, a to k zásadám hlasování a závaznému systému zjišťování a zpracování výsledků voleb. Školení se zúčastnili 4 členové okrskové volební komise č. 2. Všichni členové této okrskové volební komise prohlásili, že se pro účel konání voleb seznámili s instruktážním videopořadem ČSÚ. K průběhu voleb do zastupitelstva se písemně vyjádřila zapisovatelka okrskové volební komise č. 2, podrobně popsala organizaci práce okrskové volební komise, kontrolu hlasovacích lístků, systém vyřazování neplatných lístků, opakovanou kontrolu vyřazených lístků. Popsala, že způsob počítání hlasů byl možná pomalejší, než kdyby si každá dvojice v okrskové volební komisi vzala hromádku volebních lístků a sama si hlasy zapisovala a dopočítávala, na druhou stranu se zvolenou organizací práce zabránilo tomu, že by některé členky komise zapoměly hlasovací lístek otočit a hlasy by přehlédly, případně by na smíšených hlasovacích lístcích nedopočítaly hlasy zakřížkované volební straně. Vyjádření zapisovatelky pak odpovídá tomu, jak způsob práce okrskové volební komise č. 2 a pečlivost při kontrole hlasovacích lístků a zjišťování počtu hlasů popsala prostřednictvím delegované členky komise ve svém vyjádření k návrhu Komunistická strana Čech a Moravy.
14. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. 2 soud zjistil, že zápis podepsali členové komise s právem hlasovat a zapisovatelka, nikdo ze členů komise neodmítl zápis podepsat. Podle zápisu nikdo z členů komise, ale ani žádný volič nepodal proti průběhu voleb stížnost. Čas vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování 19:30 hodin dne 6. 10. 2018 je v porovnání s časem volebního okrsku č. 1 18:12 hodin téhož dne sice delší, jedná se ale o zpoždění, které bylo dáno pečlivou prací okrskové volební komise. Skutečnosti uvedené navrhovatelem tedy nepovažuje soud za takovou závažnou indicii, která by poukazovala na manipulaci s hlasy ve prospěch určité volební strany a zavdala by příčinu k tak široké formě soudní kontroly volebních výsledků v městě Doksy, jaké se navrhovatel domáhá. Soud dodává, že pokud v některých dalších volebních okrscích (např. č. 4, 5, 6) byl uveden dřívější čas vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování, jednoznačně to bylo dáno výrazně nižším počtem vydaných obálek voličům a odevzdaných hlasů než v okrsku č. 2.
15. Z uvedených důvodů soud návrh jako nedůvodný zamítnul.
16. Podle § 90 odst. 3 s. ř. s. bylo o návrhu rozhodnuto usnesením, v pořádkové lhůtě 20 dnů, a to bez jednání, neboť soud mohl o návrhu rozhodnout na základě předložených listin a neshledal potřebu provádět další dokazování.

17. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá právní moci dnem vyvěšení** na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Liberec dne 30. říjen 2018.

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu